

۱۰ پیشنهاد شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری به سازمان بورس

محسن عباسی

مدیرعامل شرکت
مشاور سرمایه‌گذاری
این سینا مدیر

شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری در حال حاضر شرکت‌هایی با موضوع فعالیت بسیار جذاب و تخصصی، اما ناشناخته و بدون حامی هستند. موضوعاتی چون مشاوره سرمایه‌گذاری، مشاوره تجزیه ساختار شرکت‌ها، مشاوره مدیریت ریسک، ارزش‌گذاری سهام، متولی‌گری صندوق‌های سرمایه‌گذاری، تهیه برنامه کسب و کار و مشاوره تشکیل نهادهای مالی، مشاوره ورود شرکت‌ها و برندها در بورس و سایر فعالیت‌هایی که جزو فعالیت‌های مجاز شرکت‌های مشاوره است، بسیار جذاب و دارای بازاری بکر است. ضمن اینکه این خدمات، مورد نیاز بسیاری از افراد حقیقی و حقوقی است. بنابراین می‌توان گفت اساسنامه شرکت‌های مشاوره بسیار کامل تعریف شده است. حتی ظرافت‌های بسیار زیبایی با دوراندیشی قابل تحسینی نیز در اساسنامه این شرکت‌ها، دیده شده است. مواردی چون امکان اخذ تسهیلات بانکی (که شرکت‌های سرمایه‌گذاری از آن منع شده‌اند)، قابلیت تشکیل شرکت‌های فرعی، قابلیت انجام امور بازرگانی و واردات و صادرات از جمله این موارد است. اما نکته‌ای که هم در محتوا و هم در اجرا مغفول مانده، نبود شناخت بازار نسبت به خدمات شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری است. حتی در داخل بازار سرمایه هم بسیاری از فعالان دقیقاً نمی‌دانند مشاوران سرمایه‌گذاری چه خدماتی را ارائه می‌دهند. دارای بارز شرکت‌های مشاور، نیروی انسانی، حسن شهرت و خدمات تخصصی آنهاست که بسیاری از شرکت‌ها و افراد حقیقی و حقوقی به این خدمات نیازمندند. اما موتور محرک این شرکت‌ها هنوز به درستی تعریف نشده است، یعنی فعالیت انحصاری یا ویژه‌ای برای این شرکت‌ها تعریف و حد و مرز آن مشخص نشده است. خدمات این شرکت‌ها توسط سایر نهادهای بازار نظیر شرکت‌های کارگزاری و شرکت‌های تمین سرمایه ارائه می‌شود، در حالی که این خدمات جزء خدمات کم‌اهمیت و دارای درآمد فرعی شرکت‌های کارگزاری و تمین سرمایه است. حتی افراد حقیقی و حقوقی بدون مجوز مشاور سرمایه‌گذاری به راحتی و حتی با تبلیغات فراوان اقدام به ارائه خدمات مشاوره سرمایه‌گذاری می‌کنند. اما در حال حاضر چه باید کرد؟ طبق گفته دکتر صالح آبادی - رییس سازمان بورس - باید پیشنهادهای و مسائل به صورت مکتوب به سازمان ارائه شود؛ از طرفی سازمان هم قول مساعد خود را اعلام کرده است. در حال حاضر در حال تدوین این پیشنهادهای هستیم تا در آینده‌های نزدیک و با اجماع نظر تمامی شرکت‌های مشاور به سازمان ارائه شود.

مهمترین پیشنهادهای اصلاحی

برخی از این پیشنهادهای عبارتند از:

۱- الزامی کردن ارائه مدارک و مستندات تشکیل نهادهای مالی و تهیه برنامه کسب و کار متقاضیان توسط مشاور سرمایه‌گذاری؛ بسیاری از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خاص و عام، شرکت‌های هلدینگ خاص و عام و سایر نهادهای مالی که الزام به ثبت نزد سازمان دارند، در مرحله تشکیل یا تبدیل هیچ گونه آشنایی با نحوه تشکیل و تجزیه ساختار و الزامات قانونی

سازمان بورس ندارند و عمدتاً ارائه مدارک و مستندات آنها با تأخیرات و اشتباهات فراوان روبه‌روست. ضمن اینکه ارائه مدارک از تیپ یکسانی در ارائه، برخوردار نیست. سازمان بورس می‌تواند تشکیل نهادهای مالی را تنها از طریق مشاوران سرمایه‌گذاری دارای مجوز بپذیرد. این کار هم باعث کاهش رفت و آمدها و مراجعات بی‌مورد به سازمان بورس شده و علاوه بر آن باعث تسریع و بهبود جریان تشکیل این نهادها می‌شود و در مدت زمان بسیار کوتاهی این نهادها با استانداردهای مورد نظر تشکیل می‌شوند. ضمن اینکه حجم دوباره کاری‌های کارشناسان و مدیران سازمان بورس کاهش قابل توجهی خواهد داشت.

۲- رکن ناظر - مشاور در شرکت‌های سرمایه‌گذاری:

اگر نگاهی به صندوق‌های سرمایه‌گذاری بیندازیم، این صندوق‌ها از نظر نظارتی در سطح بسیار بالا و استانداردتری قرار دارند. به طوری که تقریباً از این نظر بدون ریسک تلقی می‌شوند، در حالی که بعضی از این صندوق‌ها سرمایه‌ای کمتر از ۵ میلیارد تومان دارند. اما شرکت‌های سرمایه‌گذاری در حالی که سرمایه‌ای چند صد میلیارد تومانی دارند، حتی یک رکن ناظر نیز نداشته و برخی حتی به تکالیف خود عمل نمی‌کنند. این دسته از شرکت‌ها الگوهای مدیریت سرمایه‌گذاری را رعایت نمی‌کنند و سایر دستورالعمل‌های سازمان بورس را به درستی انجام نمی‌دهند. سازمان بورس در حال حاضر امکان تولی‌گری و رکن نظارتی در صندوق‌ها را به مشاوران سرمایه‌گذاری داده است. اکنون سازمان می‌تواند رکن نظارتی بر شرکت‌های سرمایه‌گذاری را به مشاوران اعطا کند و مشاوران علاوه بر نظارت بر وظایف و دستورالعمل‌های سازمان بورس در شرکت‌های سرمایه‌گذاری، به مشاوره سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار و کمک به مدیریت بهتر سبد سهام نیز بپردازند. مشاوران می‌توانند گزارش‌های دوره‌ای خود از عملکرد مدیران شرکت بر پورتفوی سرمایه‌گذاری را به صورت دوره‌ای (ماهانه، سه ماه یکبار و...) از طریق سامانه کدال به اطلاع عموم فعالان بازار سرمایه برسانند. این کار باعث افزایش شفافیت، افزایش تحلیل و کاهش ریسک سرمایه‌گذاران می‌شود.

۳- ارزش‌گذاری شرکت‌های کوچک و متوسط برای عرضه اولیه و معاملات عمده توسط شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری:

در حال حاضر علاوه بر شرکت‌های مشاور، شرکت‌های تامین سرمایه نیز این خدمات را ارائه می‌کنند. اما به نظر نمی‌رسد ارزش‌گذاری شرکت‌های کوچک و متوسط، منبع درآمدی قابل توجهی برای شرکت‌های تامین سرمایه باشد. پیشنهاد ما این است که ارزش‌گذاری شرکت‌های بزرگ (با سرمایه بیشتر از یک عدد مشخص) در اختیار تامین سرمایه‌ها و شرکت‌های کوچک در اختیار شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری باشد.

۴- معرفی شرکت‌های مشاور در صفحه اول سایت TSETMC:

در صفحه اول سایت TSETMC (سایت شرکت مدیریت فناوری بورس تهران) جدولی معاملات شاهد فهرستی از گزینه‌ها هستیم، اما جای خالی اسامی و خدمات شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و حتی سبدهای در این صفحه خالی

بورس

فروردین ماه ۱۳۹۲
شماره ۱۱۰

کنند. سازمان می‌تواند در بخش معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بورس، مشاوران معتمد خود را نیز معرفی کند تا سرمایه‌گذاران قبل از ورود به بازار سرمایه تمامی جوانب آن را از طریق مشاور معتمد بورسی تجزیه و تحلیل کنند. البته همان طور که اعلام شد این امر مستلزم ترفیع برند شرکت‌های مشاور از سوی سازمان بورس و شرکت بورس است.

عملکرد شرکت مشاور سرمایه‌گذاری ابن سینا مدبر (اما کو)

در سال اول فعالیت شرکت، عمده تمرکز شرکت بر شناسایی و دسته‌بندی مشتریان و ارائه خدمات تخصصی به هر گروه از مشتریان بوده است به گونه‌ای که خدمات منحصر به فردی برای هر گروه از مشتریان حقیقی و حقوقی طراحی و ارائه شده است. مشتریان شرکت شامل طیف وسیعی از افراد حقیقی و حقوقی در بخش دولتی، عمومی و خصوصی است که با نیاز سنجی انجام شده مذاکرات برای ارائه خدمات صورت پذیرفته است. شرکت در حال حاضر به دنبال اخذ پنج مجوز تولی‌گری صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک است که یکی از آنها صادر شده است و مراحل لازم برای اخذ تولی‌گری سه صندوق ETF نیز و همچنین سرمایه‌گذاری کوچک نیز در حال پیگیری است. همچنین شرکت یک اختراع فنی را در بورس ایده در مرحله پذیرش در دست دارد که در سال ۹۳ برنامه جدی برای حضور قدرتمند در این بخش دارد. همچنین شرکت به عنوان مشاور تجدید ساختار ۲ شرکت بزرگ سرمایه‌گذاری و پالایشگاهی انتخاب شده است. در سال گذشته و همچنین در سال جدید شرکت به عنوان مشاور تحلیل صنایع و کسب و کار تخصصی‌ترین هلدینگ معدنی کشور انتخاب شده است و دو پروژه بزرگ را برای این مجموعه به انجام رسانده است. همچنین شرکت ارزش‌گذاری یک سهم که به زودی عرضه اولیه خواهد شد را به انجام رسانده و ارزش‌گذاری چندین شرکت خارج از بورس را نیز به انجام رسانده است. اما یکی از محصولاتی که با استقبال فراوانی از سوی مشتریان شرکت روبه‌رو شد تحلیل جامع صنایع برتر بورسی با رویکرد جهانی، آسیایی و داخلی و بورسی است که در ۸ صنعت بالادستی معدن، سنگ آهن، فولاد، دارو، پتروشیمی (کلیه محصولات)، سرب و روی، مس، سیمان به انجام رسیده است. این گزارش‌ها به صورت کاملاً جامع تمامی سرفصل‌های صنایع را شامل و به صورت فایل و چاپ رنگی مجلد به مشتریان ارائه می‌شود. این گزارش‌ها با قیمتی منصفانه به شرکت‌های تولیدی، سرمایه‌گذاری، هلدینگ و کارگزاری‌ها ارائه شده است و با توجه به آپدیت رایگان برای یک‌سال آینده بسیاری از شرکت‌ها را از تحلیل صنایع بی‌نیاز می‌سازد. شرکت قصد دارد تا تحلیل صنعت خودرو، ساختمان، قند و شکر و کاشی را نیز در سال جدید به انجام برساند. برخی از مشتریان گزارش‌های تحلیل صنایع شرکت مشاور سرمایه‌گذاری ابن سینا مدبر عبارتند از:

- بانک توسعه صادرات ایران
- شرکت میدکو و تمامی شرکت‌های زیر مجموعه
- شرکت پتروشیمی جم
- شرکت هلدینگ دارویی تأمین
- شرکت سرمایه‌گذاری بهمن
- شرکت سرمایه‌گذاری هلدینگ توسعه صنایع معدنی امید
- هلدینگ شفا دارو
- شرکت سهامی بیمه ایران
- داروسازی امین
- کیمیدارو
- کارگزاری بانک رفاه
- شرکت پخش البرز

همچنین شرکت نوآوری‌هایی را در شکل ارائه خدمات غیر حضوری مشاوره در سال جدید طراحی کرده است که در نیمه اول سال از آن رونمایی خواهد کرد. همچنین مذاکراتی را برای ایجاد شعبه در داخل کشور (در شهرستان‌های اصفهان و تبریز) و همچنین امکان‌سنجی ایجاد دفتر نمایندگی در کانادا و آمریکا و ارائه خدمات مشاوره به ایرانیان و غیر ایرانیان برای سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی ایران به انجام رسانده است که تا نیمه دوم سال نتایج آن مشخص خواهد شد.

است. به هر حال بسیاری از سرمایه‌گذاران برای موفقیت در بازار سرمایه نیازمند خدمات مشاوره هستند. به طور کلی نام و نشان کمتری از شرکت‌های مشاور در جراید، رسانه‌ها، سایت‌ها و حتی مصاحبه‌های مسئولان بورسی به چشم می‌خورد. بنابراین ضروری است که برای ارتقای جایگاه برند این نهادها، مسئولان سازمان و شرکت بورس به مشاوران سرمایه‌گذاری کمک کنند.

۵- معرفی شرکت‌های مشاور در شرکت بورس، تالار مجازی و برنامه‌های آموزشی بورسی:

تالارهای بورسی در تهران و شهرستان‌ها همه در اختیار کارگزاری‌هاست. در تالارهایی که نماد بورس‌های هر منطقه هستند، واقعا جای تحلیل خالی است. تالارهایی که معمولاً شایعات زیادی در آن جولان می‌دهند. سازمان یا شرکت بورس می‌تواند بخش‌هایی را با عنوان اتاق مشاوران، باجه مشاور و ... را برای شرکت‌های مشاور اختصاص دهد تا این شرکت‌ها علاوه بر آموزش و مشاوره صحیح سرمایه‌گذاران، نقش تحلیل را در سطح بازار بالا ببرند. حتی امکان برگزاری همایش‌های مشاوره‌ای به طور روزانه، هفتگی و ... نیز در محل تالار وجود دارد. این کار باعث رونق مجدد تالارهای منطقه‌ای نیز خواهد شد. ضمن اینکه در ارتقای جایگاه و برند شرکت‌های مشاور نیز بسیار تاثیر گذار خواهد بود.

۶- استفاده شرکت‌های دولتی از خدمات مشاوره‌ای و آموزشی شرکت‌های مشاور:

در حال حاضر به دلیل نبود بند «ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی و مشاوره به نهادها و شرکت‌های دولتی» در موضوع فعالیت اساسنامه شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری، شرکت‌های دولتی عملاً امکان استفاده از خدمات پژوهشی، آموزشی و برخی خدمات مشاوره شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری را ندارند. بنابراین پیشنهاد می‌شود ترتیبی اتخاذ شود تا این گونه شرکت‌ها نیز بتوانند از خدمات شرکت‌های مشاور استفاده کنند. این امر مستلزم تغییر در موضوع فعالیت موجود در اساسنامه این شرکت‌هاست.

۷- انجام امور مربوط به افزایش سرمایه شرکت‌ها و تهیه گزارش توجیهی تنها توسط شرکت مشاور:

با توجه به تخصص شرکت‌های مشاور در تهیه گزارش‌های توجیهی و همچنین گزارش‌های امکان‌سنجی، می‌توان نسبت به دقت و صحت این گزارش‌ها و مفروضات آنها اطمینان بیشتری به سهامداران داد. این کار باعث واقعی‌تر کردن مفروضات تهیه این گزارش‌ها و کاهش مدت زمان رسیدگی به محتوای این گزارش‌ها از سوی کارشناسان سازمان بورس می‌شود.

۸- پیاده‌سازی اصول حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بورسی توسط شرکت‌های مشاور:

پیاده‌سازی اصول حاکمیت شرکتی در شرکت‌های بورسی توسط مشاوران می‌تواند اجرای واقعی این اصول را سرعت ببخشد و به ذی‌نفعان شرکت و همچنین سازمان بورس این اطمینان را بدهد که این اصول طبق استاندارد مشخص پیاده می‌شوند. در حال حاضر برخی شرکت‌های بورسی اطلاعات کمی در خصوص اصول حاکمیت شرکتی دارند.

۹- الزام شرکت‌های بورسی در مشورت با مشاوران سرمایه‌گذاری:

بسیاری از شرکت‌های بورسی به خصوص شرکت‌های تولیدی در زمینه مدیریت ریسک، ساختار سازمانی، اصول مدیریت سرمایه‌گذاری و تامین مالی در بازار سرمایه، ابزارهای نوین مالی و ... اطلاعات بسیار اندک و ناقص دارند. این نقیصه را می‌توان با استفاده از خدمات مشاوران جبران کرد. بدین صورت که هر شرکت بورسی حتماً با یک مشاور قرارداد همکاری داشته باشند و مدارک و مستندات خود را با هماهنگی و نظر مشاوران برای سازمان ارسال کنند. به هر حال باید پذیرفت که بازار سرمایه برای بسیاری از شرکت‌ها ناشناخته است.

۱۰- نقش آفرینی شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری در جذب سرمایه‌گذاری خارجی:

از آنجا که شرکت‌های مشاور معتمد بورسی دارای صلاحیت کافی در خصوص اظهار نظر در مورد وضعیت بازار و متغیرهای آن هستند، می‌توانند به عنوان عنصر مهمی در ارتباط با جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی در بورس نقش آفرینی